VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2011. gada 19. oktobrī*

Lieta T-139/06

Francijas Republika, ko sākotnēji pārstāvēja E. Beljāra [*E. Belliard*], Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un S. Gasrī [*S. Gasri*], pēc tam — E. Beljāra, Ž. de Bergess un B. Kabuā [*B. Cabouat*], pārstāvji,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv T. van Reins [*T. van Rijn*], K. Benksa [*K Banks*] un F. Klotuša-Divjesāra [*F. Clotuche-Duvieusart*], pārstāvji,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — franču.

ko atbalsta

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, ko pārstāv S. Behzadi-Spensere [*S. Behzadi-Spencer*], T. Harisa [*T. Harris*] un K. Mjurela [*C. Murrell*], pārstāves,

persona, kas iestājusies lietā,

par prasību atcelt Komisijas 2006. gada 1. marta Lēmuma C(2006) 659, galīgā redakcija, ar kuru prasa samaksāt pirmo kavējuma naudas summu, kas maksājama, izpildot Tiesas 2005. gada 12. jūlija spriedumu lietā C-304/02 Komisija/Francija (Krājums, I-6263. lpp.).

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs E. Moavero Milanezi [*E. Moavero Milanesi*], tiesneši N. Vāls [*N. Wahl*] un S. Soldevila Fragoso [*S. Soldevila Fragoso*] (referents),

sekretārs N. Rozners [*N. Rosner*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2011. gada 12. maija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Tiesvedības rašanās fakti

1 Ar 1991. gada 11. jūnija spriedumu lietā C-64/88 Komisija/Francija (*Recueil*, I-2727. lpp.; turpmāk tekstā — "1991. gada 11. jūnija spriedums") Tiesa nosprieda:

"Francijas Republika, laika posmā no 1984. līdz 1987. gadam nenodrošinot uzraudzību, kas garantē Kopienas tehnisko pasākumu ievērošanu zivsaimniecības resursu saglabāšanā, kuri paredzēti Padomes 1983. gada 25. janvāra Regulā (EEK) Nr. 171/83, kā arī Padomes 1986. gada 7. oktobra Regulā (EEK) Nr. 3094/86, nav izpildījusi pienākumus, kas paredzēti Padomes 1982. gada 29. jūnija Regulas (EEK) Nr. 2057/82, ar ko nosaka dažus kontroles pasākumus zvejai, kuru veic dalībvalstu kuģi, 1. pantā, kā arī Padomes 1987. gada 23. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2241/87, ar ko nosaka konkrētus zvejas kontroles pasākumus, 1. pantā."

2 Ar prasības pieteikumu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2002. gada 27. augustā, Eiropas Kopienu Komisija saskaņā ar EKL 228. pantu cēla prasību, lūdzot atzīt, ka Francijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas noteikti ar 1991. gada 11. jūnija spriedumu, un piespriest tai samaksāt kavējuma naudu.

3 Ar 2005. gada 12. jūlija spriedumu lietā C-304/02 Komisija/Francija (Krājums, I-6263. lpp.; turpmāk tekstā — "2005. gada 12. jūlija spriedums") Tiesa nosprieda:

"1) nenodrošinot Kopienu noteikumiem atbilstošu kontroli zivsaimniecības nozarē un nenodrošinot, ka pret regulējuma zivsaimniecības nozarē pārkāpumiem notiek vēršanās atbilstoši Kopienas noteikumiem, Francijas Republika nav veikusi visus pasākumus, ko ietver 1991. gada 11. jūnija sprieduma izpilde [..], un tādējādi nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek EKL 228. pants;

2) Francijas Republika Eiropas Kopienu Komisijai maksā kavējuma naudu EUR 57 761 250 apmērā, naudas līdzekļus ieskaitot kontā "Eiropas Kopienas pašu līdzekļi", par katru sešu mēnešu laikposmu no šī sprieduma pasludināšanas brīža līdz brīdim, kad pilnībā būs izpildīts 1991. gada 11. jūnija spriedums;

3) Francijas Republika Eiropas Kopienu Komisijai maksā naudas sodu EUR 20 000 000, naudas līdzekļus ieskaitot kontā "Eiropas Kopienas pašu līdzekļi";

4) Francijas Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus."

4 Ar 2005. gada 29. jūlija paziņojumu JUR JM 1128/2005 Francijas iestādes informēja Komisiju par pasākumiem, ko tās bija veikušas kopš 2003. gada attiecībā uz kontroles nostiprināšanu kopējās zivsaimniecības politikas nozarē, it īpaši attiecībā uz reglamentēto loma lielumu, tai paziņojot zvejas kontroles pasākumu plānus par 2004. un 2005. gadu.

5 Komisija Francijas iestādēm sniedza atbildi ar 2005. gada 28. septembra paziņojumu FISH/D/3/AC/mrh D(2005) 10572, kurā tā norādīja, ka šādi sniegtā informācija tai neesot ļāvusi konstatēt pilnīgu 2005. gada 12. jūlija sprieduma izpildi. Ar šo pašu paziņojumu Komisija turklāt lūdza Francijas iestādes tai tuvākajā laikā iesniegt noteiktu informāciju, ko tā uzskatīja par nepieciešamu, lai novērtētu šī sprieduma izpildes pakāpi.

6 Uz šo lūgumu Francijas iestādes sniedza atbildi ar 2005. gada 15. decembra paziņojumu JUR SJ 1808/05.

7 Komisija uzskatīja, ka šīs atbildes ir nepilnīgas, un tādēļ ar 2005. gada 23. decembra paziņojumu FISH/D/3/AC/mhr D(2005) Francijas iestādēm precizēja dokumentus, kas tām bija tai jāiesniedz.

8 Francijas iestādes sniedza Komisijai atbildi ar 2006. gada 16. janvāra paziņojumu JUR SJ 42/06.

9 Turklāt Komisija laika posmā no 2005. gada oktobra līdz decembrim veica piecas pārbaudes, tostarp trīs bez iepriekšēja brīdinājuma. Ziņojumi par šīm pārbaudēm Francijas iestādēm tika nosūtīti 2005. gada 21. un 23. decembrī.

10 Francijas iestādes savus apsvērumus par šiem ziņojumiem sniedza ar 2006. gada 16. janvāra paziņojumu JUR SJ 43/06.

11 Ar 2006. gada 15. februāra paziņojumu Francijas iestādes aktualizēja datus, kas Komisijai bija sniegti ar to iepriekšējiem paziņojumiem.

12 Turklāt 2005. gada 18. jūlijā un 12. oktobrī notika divas sanāksmes, kurās piedalījās Komisijas dienesti un Francijas iestādes.

13 Visbeidzot, no 2006. gada 7. līdz 9. februārim Komisija veica divas jaunas pārbaudes.

14 Ziņojumi par šīm pārbaudēm 2006. gada 21. februārī tika nosūtīti Francijas iestādēm, kas uz tiem reaģēja ar paziņojumu AGRAP-RP/162/06, kas datēts ar 2006. gada 7. martu, taču Komisijai pa elektronisko pastu nosūtīts 2006. gada 24. februārī.

15 Komisija uzskatīja, ka Francijas Republika nav pilnībā izpildījusi 2005. gada 12. jūlija spriedumu, un līdz ar to 2006. gada 2. martā informēja to par 2006. gada 1. marta Lēmumu C(2006) 659, galīgā redakcija, ar kuru tika prasīts samaksāt EUR 57 761 250, kas maksājami, izpildot iepriekš minēto spriedumu (turpmāk tekstā —"apstrīdētais lēmums").

Process un lietas dalībnieku prasījumi

16 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2006. gada 12. maijā, Francijas Republika cēla šo prasību.

17 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2006. gada 5. septembrī, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste lūdza atļauju iestāties šajā tiesvedībā Komisijas atbalstam. Ar 2006. gada 12. oktobra rīkojumu Vispārējās tiesas pirmās

palātas priekšsēdētājs atļāva šo iestāšanos. Apvienotā Karaliste savu iestāšanās rakstu un pārējie lietas dalībnieki savus apsvērumus iesniedza noteiktajos termiņos.

18 Tā kā Vispārējās tiesas palātu sastāvs tika mainīts, tiesnesis referents tagad darbojas sestajā palātā, kurai attiecīgi tika nodota šī lieta.

19 Pēc tiesneša referenta ziņojuma noklausīšanās Vispārējā tiesa nolēma uzsākt mutvārdu procesu un saistībā ar procesa organizatoriskajiem pasākumiem saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 64. pantu pieprasīja, lai pirms tiesas sēdes lietas dalībnieki sniegtu atbildi uz jautājumu par to, kāda ir Vispārējās tiesas 2011. gada 29. marta sprieduma lietā T-33/09 Portugāle/Komisija (Krājums, II-1429. lpp.) ietekme uz šo tiesvedību. 2011. gada 12. maija tiesas sēdē tika uzklausīti lietas dalībnieku, izņemot Apvienoto Karalisti, kas tiesas sēdē nepiedalījās, mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz mutvārdu jautājumiem, ko uzdeva Vispārējā tiesa.

20 Francijas Republikas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— pamatā — atcelt apstrīdēto lēmumu;

— pakārtoti — samazināt kavējuma naudu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt visus tiesāšanās izdevumus vai, ja Vispārējā tiesa samazinātu kavējuma naudas apmēru, piespriest katram lietas dalībniekam segt savus tiesāšanās izdevumus pašam.

21 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt Francijas Republikas prasību;

— piespriest Francijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

22 Apvienotā Karaliste, kas iestājusies lietā Komisijas atbalstam, lūdz Vispārējo tiesu noraidīt prasību.

Juridiskais pamatojums

23 Francijas Republika izvirza četrus pamatus, kas saistīti ar Komisijas kompetences neesamību iekasēt kavējuma naudu, tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, kļūdainu pasākumu, ko tā veikusi, lai izpildītu Tiesas spriedumus, vērtējumu un apstākli, ka Komisijai būtu bijis jānosaka mazāka kavējuma nauda.

Par pirmo pamatu — Komisijas kompetences neesamību

24 Būtībā Francijas Republika uzskata, ka Līgumos Komisijai nav piešķirta kompetence prasīt samaksāt kavējuma naudu atbilstoši EKL 228. pantam un ka vienīgais Komisijas rīcības veids ir iesniegt jaunu prasību par pienākumu neizpildi, pamatojoties uz EKL 226. pantu.

25 Ievadam ir jākonstatē, ka EK līgumā nav noteikta kārtība, kādā tiek izpildīts spriedums, ko Tiesa pasludinājusi EKL 228. pantā paredzētā procesa iznākumā, it īpaši, ja ir noteikta kavējuma nauda (iepriekš minētais spriedums lietā Portugāle/Komisija, 61. punkts).

26 Lai gan ir taisnība, ka EKL 226. un 228. pantā paredzētajiem procesiem ir viens un tas pats mērķis, proti, nodrošināt efektīvu Savienības tiesību piemērošanu, tomēr tās ir divas dažādas tiesvedības, ar kurām šis mērķis tiek sasniegts atšķirīgi.

27 Ar EKL 226. pantu iedibinātā procesa mērķis ir konstatēt un izbeigt dalībvalsts rīcību, ar kuru tiek pārkāptas Savienības tiesības (skat. Tiesas 1979. gada 7. februāra spriedumu apvienotajās lietās 15/76 un 16/76 Francija/Komisija, *Recueil*, 321. lpp., 27. punkts, un 2007. gada 6. decembra spriedumu lietā C-456/05 Komisija/Vācija, Krājums, I-10517. lpp., 25. punkts), turpretim EKL 228. pantā paredzētā procesa mērķis ir daudz šaurāks, tas ir vērsts vienīgi uz to, lai mudinātu pienākumus neizpildošo dalībvalsti izpildīt spriedumu, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde (2005. gada 12. jūlija spriedums, 80. punkts).

28 No tā izriet, ka, tiklīdz Tiesa ar spriedumu, kas pasludināts atbilstoši EKL 226. pantam, ir konstatējusi, ka dalībvalsts nav izpildījusi savus pienākumus, sarunu starp šo dalībvalsti un Komisiju turpināšanas mērķis vairs nav pienākumu neizpildes fakts — ko jau skaidri ir konstatējusi Tiesa —, bet jautājums par to, vai ir īstenojušies apstākļi, kas nepieciešami, lai celtu prasību saskaņā ar EKL 228. pantu (Tiesas 2010. gada 21. septembra spriedums apvienotajās lietās C-514/07 P, C-528/07 P un C-532/07 P Zviedrija/*API* un Komisija, Krājums, I-8533. lpp., 118.–120. punkts).

29 Izskatāmajā lietā ar 2005. gada 12. jūlija spriedumu Tiesa konstatēja, ka Francijas Republika ir pārkāpusi EKL 228. pantu, un piesprieda tai samaksāt Komisijai, pārskaitot uz kontu "Eiropas Kopienu pašu resursi", kavējuma naudu EUR 57 761 250 par katru

sešu mēnešu laika posmu no minētā sprieduma pasludināšanas brīža līdz brīdim, kad 1991. gada 11. jūnija spriedums pilnībā būs izpildīts.

30 No 2005. gada 12. jūlija sprieduma rezolutīvās daļas izriet, ka Tiesa EKL 228. panta 2. punktā paredzētajā īpašajā tiesas spriedumu izpildes procesā, kas pielīdzināts izpildes veidam (2005. gada 12. jūlija spriedums, 92. punkts), precīzi ir noteikusi gan kavējuma naudas summu, gan administratīvo iestādi, kam tā jāiekasē.

31 Ievērojot Līgumā paredzēto procedūru, pēc Komisijas prasības, kas pamatota ar EKL 226. pantu, Tiesa ar 1991. gada 11. jūnija spriedumu nosprieda, ka Francijas Republika nav izpildījusi pienākumus. Pēc Komisijas prasības, kas pamatota ar EKL 228. pantu, Tiesa konstatēja pirmā sprieduma neizpildi un piesprieda Francijas Republikai samaksāt kavējuma naudu un naudas sodu, lai pamudinātu to iespējami drīz izpildīt 1991. gada 11. jūnija spriedumu.

32 Saskaņā ar EKL 226.–228. pantu dalībvalstu tiesības un pienākumi var tikt noteikti, kā arī to rīcība var tikt izvērtēta tikai ar Tiesas spriedumu (Tiesas 1998. gada 29. septembra spriedums lietā C-191/95 Komisija/Vācija, *Recueil*, I-5449. lpp., 45. punkts; skat. pēc analoģijas Tiesas 1981. gada 27. maija spriedumu apvienotajās lietās 142/80 un 143/80 *Essevi* un *Salengo*, *Recueil*, 1413. lpp., 15. un 16. punkts). Tā kā Tiesa 2005. gada 12. jūlija spriedumā skaidri ir noteikusi Francijas Republikas pienākumus, būtu pretrunā Līguma garam un EKL 228. pantā paredzētajam mehānismam likt Komisijai ierosināt jaunu prasību par pienākumu neizpildi, pamatojoties uz EKL 226. pantu.

33 Ar 2005. gada 12. jūlija spriedumu, pirmkārt, Francijas Republikai piespriestais naudas sods ir kļuvis nekavējoties nomaksājams, jo ar to tiek noteikta sankcija par to, ka

Francijas iestādes ir kavējušās pilnībā izpildīt 1991. gada 11. jūnija spriedumu, un, otrkārt, iespējamās kavējuma naudas maksāšana ir tikusi pakļauta Komisijas reizi sešos mēnešos veiktam konstatējumam, ka minētais spriedums nav pilnībā izpildīts. Ar 2005. gada 12. jūlija spriedumu EKL 228. panta ietvaros Komisijai ir piešķirta kompetence veikt šādu konstatējumu autonomi, Francijas Republikai esot iespējai konstatējumu par neizpildi apstrīdēt, ceļot prasību par tiesību akta atcelšanu Vispārējā tiesā, kā tas noticis izskatāmajā lietā. Šīs prasības ietvaros Francijas Republikai ir iespēja pierādīt, ka Komisija ir pārsniegusi Tiesas piešķirto pilnvaru robežas un ka pēc katra sešu mēnešu konstatējuma ir īstenoti konkrēti pasākumi, lai nodrošinātu pilnīgu 1991. gada 11. jūnija sprieduma, ar kuru konstatēta tās pienākumu neizpilde, izpildi.

34 Turklāt Padomes 2002. gada 25. jūnija Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam (OV L 248, 1. lpp.), ar precizējumiem, kas paredzēti Komisijas 2002. gada 23. decembra Regulā (EK, Euratom) Nr. 2342/2002, ar ko paredz īstenošanas kārtību Padomes Regulai (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 (OV L 357, 1. lpp.), noteikumi ir apstrīdētā lēmuma juridiskais pamats, ciktāl šis lēmums skar kavējuma naudas un naudas soda iekasēšanas kārtību. Atbilstoši 2005. gada 12. jūlija spriedumam Francijas Republikai tika piespriests Komisijai samaksāt kavējuma naudu un naudas sodu, pārskaitot tos uz kontu "Eiropas Kopienu pašu resursi".

35 EKL 274. pantā ir noteikts, ka "atbilstīgi regulām, kas pieņemtas saskaņā ar 279. pantu, Komisija [..] uzņemas atbildību par budžeta izpildi". Turklāt Regulas Nr. 1605/2002 60. pantā ir paredzēts, ka kredītrīkotājs ir atbildīgs par ieņēmumu un atgūstamās summas konstatēšanu un iekasēšanas rīkojumu izdošanu. Visbeidzot, Regulas Nr. 2342/2002 78. panta 1. punktā ir precizēts, ka kredītrīkotājs konstatē parādus, atzīstot Kopienu tiesības attiecībā pret parādnieku un konstatējot prasījuma tiesības pieprasīt, lai parādnieks samaksātu parādu.

36 Izskatāmajā lietā kredītrīkotājs, t.i., Komisija, atbilstoši Regulas Nr. 1605/2002 59. panta 1. punktam pārbauda parāda pastāvēšanu un, tā kā ir izpildīti tā iekasēšanas nosacījumi, pieprasa Francijas Republikai to samaksāt, izpildot Tiesas spriedumu.

37 Tā kā Tiesas spriedumā, kas taisīts atbilstoši EKL 228. panta 2. punktam, dalībvalstij ir piespriests iemaksāt Komisijas kontā "Eiropas Kopienu pašu resursi" kavējuma naudu un tā kā atbilstoši EKL 274. pantam Komisija ir atbildīga par budžeta izpildi, tai ir jāpiedzen naudas summas, kas ir jāiemaksā Savienības budžetā, izpildot spriedumu saskaņā ar regulām, kas pieņemtas, piemērojot EKL 279. pantu (iepriekš minētais spriedums lietā Portugāle/Komisija, 62. punkts).

38 No iepriekš minētā izriet, ka Komisijai principā ir kompetence pieprasīt Tiesas noteiktās kavējuma naudas samaksu, un līdz ar to pamats, kas saistīts ar Komisijas kompetences neesamību, ir jānoraida.

39 Tomēr Francijas Republika savā atbildē uz Vispārējās tiesas jautājumu, kā arī tiesas sēdē ir precizējusi, ka, lai arī Komisijai bija jāvar novērtēt pasākumus, ko veikusi dalībvalsts, lai izpildītu Tiesas spriedumu, "Komisijai [bija] jāaprobežojas ar to, ka tiek pārbaudīta Tiesas sprieduma acīmredzama neizpilde".

40 Šajā ziņā no sprieduma lietā Portugāle/Komisija 82. punkta izriet, ka šīs rīcības brīvības īstenošana nevar ietekmēt ne dalībvalstu tiesības — it īpaši procesuālās tiesības —, kas tām ir EKL 226. pantā paredzētajā procedūrā, ne arī Tiesas ekskluzīvo kompetenci lemt par valsts likumdošanas aktu atbilstību Kopienu tiesībām. Tādējādi saistībā ar Francijas Republikas izvirzīto trešo pamatu, kas saistīts ar kļūdainu veikto pasākumu

vērtējumu, ir jāpārbauda, vai Komisija ir ievērojusi tās rīcības brīvības ierobežojumus, kas paredzēti Tiesas spriedumos.

Par otro pamatu — tiesību uz aizstāvību pārkāpumu

41 Francijas Republika pārmet Komisijai, ka tā pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas nav devusi Francijas Republikai iespēju lietderīgi darīt zināmu savu nostāju par Komisijas apgalvoto faktu un apstākļu esamību un atbilstību. Tā uzskata, ka, lai tā varētu lietderīgi darīt zināmus savus apsvērumus, Komisijai būtu bijis tai jānorāda kritēriji, ko tā grasījās izmantot, lai novērtētu, vai Francijas Republika pilnībā ir izpildījusi 2005. gada 12. jūlija spriedumu.

42 Lai arī EKL 228. pantā nav precizēts termiņš, kurā jānotiek sprieduma izpildei, no pastāvīgās judikatūras izriet, ka ar Savienības tiesību tūlītēju un vienveidīgu piemērošanu saistītās intereses prasa, lai šī izpilde notiktu tūlītēji un cik vien iespējams īsos termiņos (skat. Tiesas 2008. gada 9. decembra spriedumu lietā C-121/07 Komisija/Francija, Krājums, I-9159. lpp., 21. punkts un tajā minētā judikatūra).

43 No Līguma gara un sakarības starp EKL 226. un EKL 228. pantu izriet, ka Tiesas spriedums, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, kā arī sekojošs spriedums, ar kuru konstatēts, ka pirmais spriedums nav pilnībā izpildīts, ir jāuzskata par tiesisko

regulējumu, kas ļauj dalībvalstij precīzi noteikt nepieciešamos pasākumus, lai panāktu atbilstību Savienības tiesībām.

44 Pēc 2005. gada 12. jūlija sprieduma Francijas Republikai būtu bijis jāsniedz Komisijai konkrēti rezultāti, kas izrietētu kā no vecajiem, tā iespējamajiem jaunajiem pasākumiem, ļautu atbildēt uz Tiesas konstatētajiem pārkāpumiem un tādējādi parādītu pilnīgu 1991. gada 11. jūnija sprieduma izpildi. Lai arī saistībā ar no LES 4. panta 3. punkta izrietošo lojālas sadarbības principu vienmēr ir jātiecas uz konstruktīvu dialogu starp dalībvalsti un Komisiju — un tas attiecas kā uz dalībvalstīm, tā uz Savienības iestādēm —, Tiesas no jauna notiesājoša sprieduma pasludināšana izvirza prasību, lai dalībvalsts uzņemtos iniciatīvu panākt atbilstību tai noteiktajiem pienākumiem un par to informēt Komisiju, ievērojot, ka Komisija ir iestāde, kam uzdots uzraudzīt, vai dalībvalstis pienācīgi ievēro šīs tiesības.

45 Kas attiecas uz pienācīgas 1991. gada 11. jūnija sprieduma izpildes vērtējumu, šim mērķim izmantotos vērtējuma kritērijus Tiesa ir noteikusi 2005. gada 12. jūlija spriedumā. Turklāt Komisija tos ir izskaidrojusi gan 2005. gada 18. jūlija tikšanās laikā, gan savā 2005. gada 28. septembra paziņojumā, proti, saprātīgā laika posmā, kas nedaudz pārsniedz divus mēnešus pēc 2005. gada 12. jūlija sprieduma pasludināšanas, tādējādi divreiz sniedzot Francijas iestādēm iespēju izteikties par izmantotajiem kritērijiem. Katrā ziņā apstāklis, ka šīs iestādes uzskata, ka tās nav varējušas izteikt savus apsvērumus par šo kritēriju atbilstību, neiespaido apstākli, ka tās tomēr 1991. gada 11. jūnija spriedumu, ievērojot 2005. gada 12. jūlija spriedumu, pilnībā nav izpildījušas pirmā sešu mēnešu maksājuma laikā.

46 Pirmās pārbaudes notika 2005. gada oktobrī, t.i., trīs mēnešus pēc 2005. gada 12. jūlija sprieduma, un ziņojumi par šīm pārbaudēm tika paziņoti decembra beigās, proti, saprātīgā divu mēnešu termiņā pēc pārbaudēm uz vietas. Ir jānorāda, ka Komisija piešķīra Francijas lūgtos termiņa pagarinājumus. Turklāt ir jānorāda, ka apstrīdētais lēmums galīgi tika pieņemts 2006. gada 1. martā, proti, pusotru mēnesi pēc pirmā

Tiesas noteiktā sešu mēnešu termiņa 2006. gada 12. janvārī, un pēc jaunām Komisijas veiktām pārbaudēm uz vietas, un Francijas Republika nebija lūgusi jaunu termiņa pagarinājumu.

47 Šajā ziņā ir svarīgi uzsvērt, ka, tā kā Komisijai ir pienākums labticīgi sadarboties ar dalībvalstīm, lai veicinātu Savienības tiesību īstenošanu, šī dialoga ietvaros tai nevar pārmest, ka iestājies pirmais termiņš, kad dalībvalstij jāmaksā kavējuma nauda par sprieduma par pienākumu neizpildi pilnīgu neizpildi.

48 Līdz ar to prasības pamats par tiesību uz aizstāvību pārkāpumu ir noraidāms.

Par trešo pamatu — kļūdainu pasākumu, kas veikti, lai panāktu atbilstību Tiesas spriedumiem, vērtējumu

49 Francijas Republika uzskata, ka tā ir pilnībā izpildījusi 2005. gada 12. jūlija spriedumu.

50 Vispirms ir jānorāda, ka Tiesa 2005. gada 12. jūlija spriedumā konstatēja, ka pilnībā nav izpildīts 1991. gada 11. jūnija spriedums par Francijas Republikas no Savienības tiesībām izrietošo pienākumu neizpildi. No šī konstatējuma izriet, ka visi pasākumi, uz kuriem atsaucas Francijas Republika — kā Komisijas pasākumi pirmajā sešu mēnešu novērtējumā, tā Vispārējās tiesas pasākumi šīs tiesvedības ietvaros —, ir atbilstoši tikai tiktāl, ciktāl tie, ievērojot 1991. gada 11. jūnija sprieduma pilnīgas izpildes

novērtējumu, attiecas uz konkrētiem rezultātiem un ļauj atbildēt uz Tiesas konstatētajiem pārkāpumiem. 2005. gada 12. jūlijā Tiesa konstatēja, ka pienākumu neizpilde turpinās.

51 Turklāt ir jāprecizē, ka iespējamajai Komisijas kļūdai vērtējumā būtu nozīme vienīgi tad, ja Francijas Republika būtu pierādījusi, ka ir veikusi pilnīgu 1991. gada 11. jūnija sprieduma izpildi. Daļējai izpildei nebūtu seku attiecībā uz prasību maksāt kavējuma maksu, jo Tiesa tieši ir nospriedusi, ka gadījumā, ja 1991. gada 11. jūnija spriedums pilnībā netiks izpildīts sešu mēnešu laikā pēc 2005. gada 12. jūlija sprieduma pasludināšanas, par katru sekojošo sešu mēnešu laikposmu Francijas Republikai būs jāmaksā kavējuma nauda EUR 57 761 250. Francijas Republikai bija pienākums pilnībā izpildīt 1991. gada 11. jūnija spriedumu līdz 2006. gada 12. janvārim.

52 No judikatūras izriet, ka gadījumā, ja Komisijai ir nopietnas un pamatotas šaubas par valsts iestāžu veiktajām kontrolēm, dalībvalsts nevar atspēkot tās secinājumus, nepamatojot savus attiecīgos apgalvojumus ar pierādījumiem, kas norāda uz darboties spējīgu kontroles sistēmu, uz kuru var paļauties. Faktiski dalībvalstij ir pienākums iesniegt vissīkākos un vispilnīgākos pierādījumus par šo kontroļu faktisko norisi un — attiecīgā gadījumā — par Komisijas apgalvojumu neprecizitātēm (skat. pēc analoģijas Tiesas 2005. gada 27. oktobra spriedumu lietā C-387/03 Grieķija/Komisija, Krājumā nav publicēts, 96. punkts un tajā minētā judikatūra). Tas vēl jo vairāk ir tā, ja nav izpildīts Tiesas spriedums par pienākumu neizpildi, jo dalībvalstij ir jāparāda, ka tā minēto neizpildi ir izbeigusi.

53 Tiesas sprieduma, ar kuru dalībvalstij ir noteikta soda nauda, izpildes ietvaros Komisijai ir jāvar novērtēt dalībvalsts Tiesas sprieduma izpildei veiktos pasākumus, lai it īpaši novērstu, ka dalībvalsts, kura nav izpildījusi savus pienākumus, aprobežojas ar

tādu pasākumu veikšanu, kam faktiski ir tāds pats saturs kā tiem, par kuriem ir taisīts Tiesas spriedums (iepriekš minētais spriedums lietā Portugāle/Komisija, 81. punkts).

54 Tomēr šīs rīcības brīvības īstenošana nevar ietekmēt ne dalībvalstu tiesības — it īpaši procesuālās tiesības —, kas tām ir EKL 226. pantā paredzētajā procedūrā, ne arī Tiesas ekskluzīvo kompetenci lemt par valsts likumdošanas aktu atbilstību Kopienu tiesībām (iepriekš minētais spriedums lietā Portugāle/Komisija, 82. punkts).

55 Līdz ar to Komisijai pirms kavējuma naudas iekasēšanas ir jāpārbauda, vai pārkāpumi, ko Tiesa konstatējusi saistībā ar spriedumu, kas pamatots ar EKL 228. pantu, vēl arvien pastāv Tiesas noteiktajā termiņā.

56 1991. gada 11. jūnija spriedumā Tiesa pārmeta Francijas Republikai pārmeta piecus pārkāpumus:

— nepietiekamu kontroli attiecībā uz minimālo tīkla acu lielumu (sprieduma 12.–15. punkts);

— nepietiekamu kontroli attiecībā uz to, ka tīklos tiek izmantotas ierīces, kas Kopienu tiesiskajā regulējumā ir aizliegtas (sprieduma 16. un 17. punkts);

— kontroles pienākuma neizpildi attiecībā uz papildu nozveju (sprieduma 18. un 19. punkts);

— kontroles pienākuma neizpildi attiecībā uz tehnisko saglabāšanas pasākumu ievērošanu, ar ko tiek aizliegts pārdot neatbilstoša izmēra zivis (sprieduma 20.–23. punkts);

— pienākuma izmeklēt pārkāpumus neizpildi (sprieduma 24. punkts).

57 2005. gada 12. jūlija spriedumā Tiesa apstiprināja iebildumus, kas pierāda Francijas Republikas pienākumu neizpildes attiecībā uz Kopienu tiesisko regulējumu turpināšanos:

— nepietiekamu kontroli (44.–62. punkts);

— nepietiekamu izmeklēšanu (69.–74. punkts).

58 Kā Tiesa atgādinājusi 2005. gada 12. jūlija sprieduma 32.–38. punktā, Padomes 1993. gada 12. oktobra Regula (EEK) Nr. 2847/93, ar kuru izveido kontroles sistēmu, kas piemērojama kopējai zivsaimniecības politikai (OV L 261, 1. lpp.), sniedz precīzas norādes par dalībvalstīm veicamo pasākumu saturu, kam būtu jākalpo ar zvejniecību saistīto darbību likumības nodrošināšanai, lai vienlaikus efektīvi kā izvairītos no iespējamām nelikumībām, tā arī sodītu par tām. Šis mērķis prasa, lai veiktie pasākumi būtu efektīvi, samērīgi un preventīva rakstura.

59 Tātad Francijas Republika nevar lietderīgi apgalvot, ka tā precīzi nav zinājusi par pienākumu neizpildi un par pasākumiem, kas nepieciešami, lai nodrošinātu Kopienas tiesību aktu ievērošanu, kā arī Tiesas spriedumu pilnīgu izpildi.

60 Turpinot ir jāpārbauda, vai Komisija apstrīdētajā lēmumā ir sniegusi pietiekamus pierādījumus par divu Tiesas 2005. gada 12. jūlija spriedumā konstatēto pārkāpumu turpināšanos.

Par nepietiekamu kontroli

61 Apstrīdētā lēmuma 2. punktā ir norādīts, ka situācijas un rīcība, kādēļ Tiesa konstatēja Francijas Republikas no Savienības tiesībām izrietošo pienākumu neizpildi 1991. gada 11. jūnija un 2005. gada 12. jūlija spriedumos, turpinājās 2005. gada beigās un 2006. gada sākumā. Šādi Komisija nekonstatēja jaunu pienākumu neizpildi, bet gan Tiesas divos iepriekšējos spriedumos veikto konstatējumu būtisku pārmaiņu neesamību. Lai pilnībā izpildītu 1991. gada 11. jūnija spriedumu, Francijas Republikai bija jāmaina rīcība, kas izraisīja Savienības tiesību aktu neievērošanu. Tādējādi Komisijai nevar pārmest, ka tā nonāca pie šiem konstatējumiem apstrīdētajā lēmumā. Gluži pretēji, šie konstatējumi pēc sava rakstura ir tādi, kas nepieciešamības gadījumā Francijas iestādēm paskaidro, kuras darbības izraisa Tiesas 1991. gada 11. jūnijā konstatētās pienākumu neizpildes turpināšanos, tām ļaujot noteikt nepieciešamos pasākumus, lai to labāk novērstu nākotnē.

62 Tas vēl jo vairāk tā ir tādēļ, ka Tiesa 2005. gada 12. jūlija spriedumā bija uzsvērusi pārkāpuma smagumu un, konkrētāk, neizpildes sekas attiecībā uz zivsaimniecības politiku. Sabiedrības interesēs ir racionāla, atbildīga un ilgstoša jūras resursu pārvaldīšana, pastāvot atbilstošiem sociāliem un ekonomiskiem nosacījumiem. Šajā kontekstā izšķiroša loma ir zivju mazuļu aizsardzībai, lai atjaunotu krājumus. Atbilstoši kopējai politikai paredzētu tehnisku saglabāšanas pasākumu neievērošana, it īpaši zivju minimālā izmēra prasību neievērošana, tādējādi nopietni apdraud noteiktu sugu un

noteiktu zivju vietu saglabāšanu un apdraud kopējās zivsaimniecības politikas pamatā esošā mērķa sasniegšanu (2005. gada 12. jūlija spriedums, 105. punkts).

63 Francijas Republika būtībā apstrīd Komisijas veikto pārbaužu kvalitāti, tomēr nesniedzot pierādījumus, ka tās jebkādi būtu iespaidojušas kompetento Francijas dienestu praksi, veicinot to, ka 1991. gada 11. jūnija spriedums pilnībā netika izpildīts. Turklāt Komisijas konstatējumu, ka kontroles nebija efektīvi integrētas dažādos birokrātijas līmeņos, konkrētāk, izmantojot sistemātisku datu apmaiņu, nevar likt apšaubīt viens vienīgs Francijas Republikas apgalvojums, ka datu apmaiņa saskaņā ar 2005. gada 30. maija apkārtrakstu esot "dienestu parastā prakse".

64 Francijas Republika nav tieši apšaubījusi pārbaudē, kas 2005. gada decembrī veikta Rinžī [*Rungis*] tirgū, izdarīto konstatējumu, ka nepastāv transporta dokumentu kontrole, kas ļautu uzzināt lomu izcelsmi un līdz ar to plānot pārbaudes, un pārbaudēs, kas 2006. gada februārī veiktas Gilvinekā [*Guilvinec*], Loktidī [*Loctudy*], Senžilkruādevī [Saint-Gilles-Croix-de-Vie] un Kotinjērā [*Cotinière*], izdarīto konstatējumu, ka nepastāv sistemātiska valsts inspektoru savstarpēja apstiprināšana attiecībā uz kuģa žurnāliem un izkraušanas un pārdošanas deklarācijām. Šie konstatējumi paši par sevi ir pietiekami, lai pierādītu, ka 1991. gada 11. jūnija spriedums nebija pilnībā izpildīts, un padarītu iekasējamu Tiesas noteikto kavējuma naudu atbilstoši apstrīdētajam lēmumam.

65 Kā Tiesa norādījusi 2005. gada 12. jūlija sprieduma 51. un 52. punktā, šie fakti ļauj secināt, ka, kompetentajām valsts iestādēm efektīvi neiejaucoties neatbilstoša izmēra zivju tirdzniecībā, kas bija tik ilgstoša un plaša, tā turpināja pastāvēt un ka, pamatojoties uz to savstarpējo iedarbību, tā nopietni varēja ietekmēt Kopienu regulējuma par zivju resursu saglabāšanu un pārvaldīšanu mērķus.

66 Turklāt visos ziņojumos konstatēto lietas faktisko apstākļu līdzība un atkārtošanās ļauj uzskatīt, ka šie gadījumi varēja būt tikai sekas tam, ka Francijas iestāžu veiktajiem pasākumiem trūkst sistēmas un ka tā rezultātā šīs iestādes neizpilda efektīvas, atbilstošas un preventīvas uzraudzības pienākumus, kas noteikti Kopienu tiesiskajā regulējumā (skat. 2005. gada 12. jūlija spriedumu, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

67 Komisijas inspektoru konstatējumus pārbaudēs, kas notika 2005. gada decembrī un 2006. gada februārī, attiecībā uz elementāru pārbaudes metožu nepārzināšanu, pietiekamu Kopienas tiesību aktu nepārzināšanu un nepietiekamām zināšanām par metodēm, kā nomērīt zivis un noskaidrot bioloģiskās atšķirības, kas ļautu nošķirt sugas, kuras pakļautas atšķirīgam tiesiskajam regulējumam, nevar likt apšaubīt apmācības pasākumi, ko Francijas Republika veica, pirms tika veiktas pārbaudes objektos.

68 Lai arī ir iespējams, ka šādi pasākumi veicinās 1991. gada 11. jūnija sprieduma pilnīgu izpildi nākotnē, ir jānorāda, ka sešus mēnešus pēc 2005. gada 12. jūlija sprieduma Komisija konstatēja, ka pārbaužu kvalitāte ir nepietiekama, un Francijas Republika šajā ziņā nesniedza pretējus pierādījumus. Kuģa dokumentu pārbaudes neesamība padara neiespējamu salīdzinājumu starp mazizmēra zivju daudzumu, kas konstatēts izkraušanas deklarācijās, un daudzumu, kas ietverts pārdošanas deklarācijās, tādējādi kavējot iespējamu pārkāpumu atklāšanu.

69 Francijas Republikas argumenti neliek apšaubīt grūtības, ar kādām sastapās Komisija, nosakot to darbinieku skaitu, kuri [attiecīgajā] dienā bija pieejami un norīkoti pārbaužu veikšanai, kā arī pārbaudot pārbaužu līmeni 1 % apmērā krastā piestāšanas brīdī. Jautājums nav vis par teorētisku to darbinieku skaitu, kuri, iespējams, ir pieejami, lai veiktu pārbaudi, bet gan par faktisko kvalificētu inspektoru skaitu, kuri sistemātiski veica pārbaudes objektos laikā no 2005. gada 12. jūlija līdz apstrīdētā lēmuma

pieņemšanai. Šie darbinieki nevar tikt precīzi noteikti un pārbaužu līmenis 1 % apmērā krastā piestāšanas brīdī, brīdī, kas ir izšķirošs, ievērojot nozvejoto mazizmēra zivju daudzumu, ir un paliek nepietiekams pilnīgas 1991. gada 11. jūnija sprieduma izpildīšanas mērķiem.

70 Visbeidzot un kopumā, — ja Komisija ir iesniegusi pietiekamus pierādījumus par pienākumu neizpildes turpināšanos, attiecīgajai dalībvalstij ir tiesības pēc būtības un detalizēti apstrīdēt iesniegtos datus un to sekas (skat. 2005. gada 12. jūlija spriedumu, 56. punkts un tajā minētā judikatūra).

71 Pat ja šādus Francijas Republikas iesniegtus atšķirīgus datus varētu uztvert kā tādus, kas norāda uz situācijas uzlabošanos, tik un tā norādītie centieni nevar attaisnot konstatēto pienākumu neizpildi (skat. 2005. gada 12. jūlija spriedumu, 58. punkts un tajā minētā judikatūra).

Par pārkāpumu nepietiekamu izmeklēšanu

72 Komisija pārmet Francijas Republikai, ka tā nav sistemātiski izmeklējusi pārkāpumus un nav īstenojusi detalizētu uzskaiti par veiktajām pārbaužu operācijām. Tādējādi attiecībā uz mazizmēra heku pēc protokoliem, kas sastādīti laikā no 2004. gada 1. janvāra līdz 2006. gada 12. janvārim, netika noteikti nekādi sodi, un Francijas iestādes šo apstākli nav atspēkojušas.

73 Francijas Republika savos rakstveida apsvērumos izklāsta ar tās iekšējo organizāciju saistītus iemeslus, kas to kavējuši sniegt noteiktu Komisijas pieprasīto informāciju, piemēram, par paveikto sakarā ar tiesvedībām, kuras uzsāktas pirms 2004. gada, un kuru dēļ tai bija jāsniedz daļēja informācija. Šie paskaidrojumi apstiprina nosūtītās informācijas nepilnīgo raksturu un, vispārīgāk, Francijas iestāžu nespēju pierādīt valsts izmeklēšanas un sodīšanas sistēmas efektivitāti noteikumu par mazizmēra zivīm pārkāpumu jomā.

74 Kā Tiesa norādījusi 2005. gada 12. jūlija sprieduma 70. punktā, tā kā ir pierādīts, ka valsts iestāžu konstatētie pārkāpumi nav norādīti un par pārkāpējiem nav sastādīti protokoli, jāatzīst, ka šīs iestādes nav izpildījušas izmeklēšanas pienākumu, kas tām noteikts Kopienu tiesiskajā regulējumā (šajā ziņā skat. 1991. gada 11. jūnija spriedumu, 24. punkts).

75 Šādos apstākļos, ņemot vērā Komisijas sniegtos detalizētos datus, Francijas valdības iesniegtā informācija pēc būtības nav pietiekama, lai pierādītu, ka tās veiktie pasākumi, izmeklējot zivsaimniecības tiesiskā regulējuma pārkāpumus, ir atzīstami par efektīviem, samērīgiem un preventīva rakstura, lai izpildītu pienākumu nodrošināt zivju resursu saglabāšanas un pārvaldīšanas Kopienu režīma efektivitāti (šajā ziņā skat. 2005. gada 12. jūlija spriedumu, 37., 38. un 73. punkts).

76 No iepriekš minētā izriet, pirmkārt, ka Francijas Republika nav pierādījusi, ka apstrīdētajā lēmumā būtu pieļauta kļūda vērtējumā, un, otrkārt, ka Komisija nav pārsniegusi savu pilnvaru robežas, jo apstrīdētajā lēmumā tā ir aprobežojusies ar to, ka pierādījusi divu Tiesas 2005. gada 12. jūlija spriedumā konstatēto pārkāpumu turpināšanos. Līdz ar to trešais pamats ir noraidāms.

Par ceturto pamatu — Komisijas pienākumu noteikt mazāku kavējuma naudu

77 Francijas Republika uzskata, ka Komisijai būtu bijis jāņem vērā pūles, kas ieguldītas, lai pilnībā izpildītu 2005. gada 12. jūlija spriedumu, un līdz ar to būtu bijis jāsamazina Tiesas noteiktā kavējuma nauda.

78 2005. gada 12. jūlija spriedumā Tiesa nosprieda noteikt fiksētu kavējuma naudu, kas ir iekasējama pēc katra sešu mēnešu laikposma, sākot no sprieduma pasludināšanas līdz brīdim, kad 1991. gada 11. jūnija spriedums pilnībā būs izpildīts. No tā jāsecina, ka daļēja minētā sprieduma izpilde nedod tiesības uz naudas soda summas samazinājumu.

79 Tiesa ir tieši noteikusi "fiksētu kavējuma naudu", nevis "degresīvu kavējuma naudu", kādu tā bija noteikusi 2003. gada 25. novembra spriedumā lietā C-278/01 Komisija/Spānija (*Recueil*, I-14141. lpp., 49.–62. punkts). Tā kā Komisijai Tiesas spriedums ir saistošs, tai nebija kompetences samazināt šīs kavējuma naudas summu.

80 Līdz ar to, neraugoties uz iespējamo progresu, kādu Francijas Republika bija panākusi 1991. gada 11. jūnija sprieduma izpildē, tas 2006. gada 1. martā vēl arvien nebija pilnībā izpildīts. Tāpēc bija iekasējama kavējuma nauda EUR 57 761 250.

81 Turklāt, kas attiecas uz pakārtoto jautājumu par iespējamo Vispārējās tiesas neierobežoto jurisdikciju pašai samazināt kavējuma naudas summu, ir jākonstatē, ka iespējamā

kavējuma naudas un tās summas noteikšana lietā par sprieduma, ar kuru konstatēta pienākumu neizpilde, neizpildi ietilpst Tiesas ekskluzīvā kompetencē. Līdz ar to, ja Vispārējā tiesa to samazinātu saistībā ar prasību par tiesību akta atcelšanu, tas būtu pretrunā Līguma saskaņotībai. Visbeidzot, EKL 229. pantā ir izvirzīta prasība, lai šī kompetence būtu tieši noteikta. To nevar secināt nedz no EKL 226., nedz 228. panta noteikumiem.

82 No iepriekš minētā izriet, ka pamats par Komisijas pienākumu noteikt mazāku kavējuma naudu un, pakārtoti, Vispārējās tiesas kompetenci pašai veikt šo samazinājumu ir noraidāms.

83 No tā līdz ar to izriet, ka prasība ir jānoraida kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

84 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 87. panta 4. punkta pirmajai daļai dalībvalstis, kuras iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

85 Tā kā šajā gadījumā Francijas Republikai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež segt savus, kā arī atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus saskaņā ar tās prasījumiem. Apvienotā Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

nospriež:

1) **prasību noraidīt;**

2) **Francijas Republika sedz savus un atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus;**

3) **Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.**

Moavero Milanesi Wahl Soldevila Fragoso

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2011. gada 19. oktobrī.

[Paraksti]